

Teachingninja.in

Latest Govt Job updates

Private Job updates

Free Mock tests available

Visit - teachingninja.in

GPSC DYSO

**Previous Year Paper
Mains General Studies-I
2017**

Subject: General Studies

ઉમેદવારનો બેઠક નંબર

સમય : 3 કલાક
કુલ ગુણ : 100Time : 3 Hrs.
Total Marks : 100

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

N.B.: 1) પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 7 પ્રશ્નો છે.

2) પ્રશ્ન 7, 16 ગુણનો છે. બાકી બધાં પ્રશ્નો 14 ગુણના છે.

3) દરેક પ્રશ્નના પેટા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક સાથે જ લખવાનાં રહેશે.

4) ઉત્તરનું માધ્યમ ગુજરાતી જ રહેશે.

01. અ) દરેક પેટા પ્રશ્નના 2 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 35 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.

- (1) સિંધુ સભ્યતાના મકાનોનું સ્થાપત્ય કલાની દ્રષ્ટિએ મૂલ્યાંકન કરો.
- (2) ચિત્ર અને વિચિત્ર મેળો શું છે?
- (3) ફિરોઝ તુઘલકે કરેલાં બાંધકામોની વિગતો આલેખો.
- (4) રવિશંકર રાવળનું ચિત્રકલાના ક્ષેત્રે પ્રદાન દર્શાવો.
- (5) 'જયશંકર સુંદરી' તરીકે લોકપ્રિય થયેલાં કલાકારનું નામ અને તેમણે 'સુંદરી' તરીકે ભજવેલ નાટક વિશે જણાવો.

બ) દરેક પેટા પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 10-20 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.

- (1) ભારતની કઈ ત્રણ પર્વતીય રેલવેને UNESCO દ્વારા વિશ્વ વિરાસતનો દરજ્જો આપવામાં આવ્યો છે?
- (2) ગુજરાતની પ્રથમ ફિલ્મ (ચલચિત્ર) કઈ હતી? કોણે તેનું નિર્દેશન કર્યું હતું?
- (3) આગરાના લાલ કિલ્લાની બહાર અકબરે ક્યા રાજપૂત વીરોની પ્રતિમાઓ મૂકાવી હતી?
- (4) વસ્તુપાલ-તેજપાલના બાંધકામોની વિગતો આલેખો.

02. અ) નીચે દર્શાવેલ પેટા પ્રશ્નના 3 ગુણ છે, જેનો ઉત્તર આશરે 50 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) લોથલના મુખ્ય લક્ષણો જણાવો.
- બ) દરેક પેટા પ્રશ્નના 2 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 35 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) દીન-એ-ઇલાહી શું છે?
 - (2) શિવાજીની ધાર્મિક નીતિ તપાસો
- ક) દરેક પેટા પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 10-20 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) મેગેસ્થનીસના “ઈંડિકા” ગ્રંથમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે પાટલિપુત્રના નગર વહીવટની માહિતી આપો.
 - (2) મોઢેરાના સૂર્યમંદિર વિશે તમે શું જાણો છો?
 - (3) જૂનાગઢના ત્રિલેખ નામના શિલાલેખમાંથી ભારતના ઇતિહાસ વિશે શી માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે?
 - (4) ખિલાફત આંદોલનનો મુખ્ય હેતુ શો હતો?
 - (5) ‘હર્ષચરિત્ર’ શું છે?
 - (6) 1857 ના વિપ્લવમાં ગુજરાતમાં ક્યાં અને કોણે સક્રિય ભાગ ભજવ્યો હતો?
 - (7) લોર્ડ લિટન તેના ક્યા કાર્યોને લીધે પ્રજામાં અપ્રિય બન્યો હતો?
3. અ) દરેક પેટા પ્રશ્નના 2 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 35 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) સુંદરવન ડેલ્ટા પ્રદેશનાં નિર્માણ માટેના ભૌગોલિક કારણો આપો.
 - (2) ગુજરાતમાં મીઠાના ઉત્પાદન માટેની અનુકૂળ ભૌગોલિક પરિસ્થિતિઓ સમજાવો.
 - (3) ક્ષારીકરણ એટલે શું? તેનાથી ગુજરાતનાં સૌથી વધુ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારો ક્યા છે?
 - (4) બાળ મૃત્યુ દર સમજાવો.
- બ) દરેક પેટા પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 10-20 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) ગુજરાતના ક્યા શહેરો સ્માર્ટ સિટી તરીકે વિકસિત કરવા પસંદ થયા છે અને તેના વિકાસના ક્યા મુદ્દાઓ ઉપર ધ્યાન અપાયું છે?
 - (2) પશ્ચિમી વિક્ષોભ એટલે શું?
 - (3) ભારતના ક્યા પ્રાકૃતિક પ્રદેશો ભૂકંપથી અસરગ્રસ્ત છે? શા માટે?
 - (4) ગુજરાતમાં સૌથી લાંબી નદી કઈ છે અને તેની લંબાઈ કેટલી છે?
 - (5) મેન્ગ્રુવ જંગલોની પ્રચુરતા ક્યાં હોય છે? શા માટે?
 - (6) Tsangpo (સાંગ્પો) ભારતમાં ક્યા નામથી ઓળખાય છે? તે ક્યાંથી ઉદ્ભવે છે?

4. અ) દરેક પેટા પ્રશ્નના 2 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 35 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ (IMF) ના મુખ્ય કાર્યો વિશે નોંધ લખો.
 - (2) નાણાંનું અવમૂલ્યન (Devaluation) શા માટે કરવામાં આવે છે?
 - (3) વેન્ચર કેપિટલ (Venture Capital) ની વ્યાખ્યા આપો.
 - (4) ભારતમાં ગરીબી રેખા અંગે ચર્ચા કરો.
 - (5) તૃતીયક ક્ષેત્ર (Tertiary Sector) એટલે શું?
- બ) દરેક પેટા પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 10-20 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) પરોક્ષ કર (Indirect Tax) શું છે?
 - (2) આર્થિક વિકાસના ભાગરૂપે માનવીય વિકાસ ઉપર શા માટે ભાર મૂકવામાં આવે છે?
 - (3) ભારતમાં રસાયણોની આયાત-નિકાસ કરતું એકમાત્ર બંદર કયું છે?
 - (4) IFAD વિશે તમે શું જાણો છો?
5. અ) દરેક પેટા પ્રશ્નના 3 ગુણ છે, દરેકનો ઉત્તર આશરે 50 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) બંધારણના અનુચ્છેદ 19નું શું મહત્ત્વ છે?
 - (2) ભારતના બંધારણમાં મૂળભૂત અધિકારોના રક્ષણ માટે કઈ જોગવાઈઓ છે તે જણાવો.
- બ) દરેક પેટા પ્રશ્નના 2 ગુણ છે, દરેક ઉત્તર આશરે 35 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) બંધારણના અનુચ્છેદ 243D ની શું જોગવાઈઓ છે?
 - (2) કેશવાનંદ ભારતી ચુકાદો શું છે?
 - (3) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પાસે રહેલ 'પોકેટ વીટો' શું છે?
- ક) દરેક પેટા પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે, દરેકનો ઉત્તર આશરે 10-20 શબ્દોમાં આપો.
- (1) મહાભિયોગ (Impeachment) એટલે શું?
 - (2) બંધારણની કલમ 356ની અગત્યતા શું છે?
6. અ) દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે, દરેકનો ઉત્તર આશરે 35 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) જૈવિક બળતણ અને અશ્મિકૃત બળતણના પ્રકારો આપી, બંને વચ્ચેની ભિન્નતા જણાવો.
 - (2) હવામાન અને આબોહવાની વ્યાખ્યા આપી, મુખ્ય ભિન્નતાઓ જણાવો.
 - (3) ભુવન (BHUVAN) વિશે આપ શું જાણો છો? તેના ફાયદા આપો.
- બ) દરેક પેટા પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે, દરેકનો ઉત્તર આશરે 10-20 શબ્દોમાં આપો.
- (1) ERNET શું છે?
 - (2) હિમાદ્રિ (HIMADRI) મથક ક્યાં આવેલ છે? તેની ઉપયોગિતા શું છે?
 - (3) રેડિયો કાર્બન ડેટીંગ એટલે શું?

- (4) ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં વન્ય જીવોના સંરક્ષણ માટે અસાધારણ હિંમત અને સમર્પણ દાખવનાર વ્યક્તિ કે વ્યક્તિઓના સમૂહને ભારત સરકાર દ્વારા ક્યો એવોર્ડ આપવામાં આવે છે?
 - (5) સોલર સેલ (Solar Cell) એટલે શું તે શામાંથી બનાવવામાં આવે છે?
 - (6) Li-Fi એટલે શું? તેના શોધકનું નામ આપી, તે Wi-Fi કરતા કેવી રીતે ભિન્ન છે તે જણાવો.
 - (7) અવારનવાર ચર્ચિત “પ્રોજેક્ટ લૂન” (Project Loon) એ શાના માટેનો પ્રોજેક્ટ છે?
 - (8) ખારાઈ ઊંટની વિશેષતા શું છે?
7. અ) દરેક પેટા પ્રશ્નના 2 ગુણ છે, દરેકનો ઉત્તર આશરે 35 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) India INX શું છે?
 - (2) e-NAM પ્રોજેક્ટ વિશે જણાવો.
 - (3) ‘મિશન ઈન્દ્રધનુષ’ શા માટે છે? ટૂંકમાં જણાવો.
 - (4) ચાબહાર (Chabahar) બંદર વિશે લખો.
- બ) દરેક પેટા પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે, દરેકનો ઉત્તર આશરે 10-20 શબ્દોમાં આપવાનો રહેશે.
- (1) AIIB શું છે?
 - (2) ઓપરેશન સંકટમોચન વિશે જણાવો.
 - (3) BIMSTECનો પરિચય આપો.
 - (4) BHIM શું છે?
 - (5) ‘ત્રિનેત્ર’ પ્રણાલી હાલમાં કોણે અપનાવી છે?
 - (6) Brexit શું છે?
 - (7) એન્ટોનિયો ગટર્સ (Antonio Gutteres) કોણ છે?
 - (8) હેલ્લી હાર્ટ ઓફ એશિયા (Heart of Asia) શિખરમંત્રણા ક્યાં યોજાઈ ? તેનો હેતુ શું હતો?